

er en Selsølgje, at, naar man tager Bispetienderne fremtidig ind i de kirkelige Fonds, at da ogsaa Bisppegagerne maa gaa ud af Kultusministeriets Budget, saaledes maatte overhovedet finde Sted med disse i og for sig ubethdelige Udgifter, som der have været opførte. Jeg vil ikke tale om, at, naar man vil gaa meget rigorøst til Værks og vil holde paa Forholdet uforandret, som det hidtil har været, saa har Forholdet hidtil udviklet sig saaledes, at der, saa vidt jeg mindes, hvert Aar har været et lille Overflud og proportionelt endog et ikke saa ringe Overflud, som Statskassen vandt ved at tage Bispetienderne, sammenlignet med, hvad den igjen afgav ved at lønne Bisperne og afholde disse saa kirkelige Udgifter. Det forekommer mig derfor, at det var bedre at blive den Grundopfattelse tro, som er angiven at ligge til Grund for Loven, saaledes at man lod begge Dele gaa op mod hinanden, paa den ene Side fremtidig lod Bispetienderne gaa ind i den kirkelige Fond og paa den anden Side lod Tilskudene til disse kirkelige Formaal gaa bort fra Budgettet. Men hvorledes man kan begrunde paa den ene Side at holde strengt paa, at disse Tilskud fra Statskassen skulle udredes til den kirkelige Fond, og paa den anden Side intet Hensyn at tage til, at Statskassen hidtil har haft tilsvarende Indtægter, med Hensyn til hvis Anvendelse der ikke har været noget Forbehold taget, det er det, jeg ikke ser.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Et haaber jeg, at det ærede Medlem vil indrømme mig, at Godtgjørelsen til geistlige Embedsmænd i Anledning af Stattevæsenets Omregulering aldeles ikke vedkommer Bispetienderne, ikke staar i den allerjærneste Forbindelse med disse. Ligesaa lidt er der, mig bekendt, nogen Forbindelse mellem Bispetienderne og Understøttelsen til Kapellanhold. Et æret Medlem har sagt, at man i sin Tid, da man forhandlede Finantsloven, kun af Hensyn til Bispetienderne gif ind paa at give et Tilleg til utilstrækkeligt lønnede geistlige Embedsmænd. Der foreligger imidlertid mig vitterligt intet Sikkert derom. Man har givet et Tilskud til de smaa Embeder i Erkjendelse af, at de vare for lavt lønnede. Det er altsaa Tilskudet, Statskassen har givet, og da det forholder sig ganske rigtigt, som det ærede Medlem yttrede, at det Standpunkt, hvorpaa jeg har stillet mig, er dette, at de til Geistlighedens Lønning hidtil anvendte Midler ogsaa fremtidig skulle have den samme Anvendelse, mener jeg, at disse tre Tilskud til kirkelige Formaal, som optages under Finantslovens § 21, ogsaa bør gaa med ind i den kirkelige Fond. Hvad Bispetienderne angaar, vil jeg bemærke, at de aldrig ere indtagne i Statskassen paa en definitiv Maade; det er altid udtrykkelig forbeholdt, at Inddragelsen kun var midlertidig. Inddragelsen af disse Lønder i Statskassen begyndte efter Bispernes egen Opfordring, forfattedes

derpaa i nogle Aar, indtil det viste sig, at Statskassen fik Forbøl deraf, saa inddrog man Lønderne, da nogle Bispetole vare blevne ledige, og der fremkom, om jeg huker ret ved Behandlingen af Finantslovsforlaget for Aaret 1853-54, et Ændringsforslag, sigtende til at udslutte Ordet „midlertidig“, som hidtil havde været opført ved Bispetienderne. Det havde nemlig heddet „de midlertidig indtagne Bispetiender“. Dette Ændringsforslag blev imidlertid forkastet. Siden opførtes i Finantsloven Bispetienderne uden videre. Men i Henhold til den sidste Paragraf i Finantsloven, som ogsaa findes i det i Aar forelagte Finantslovsforlag, der opretholder de tidligere tagne Forbehold, er ogsaa det Forbehold, som Statskassen tog ved Inddragelsen af Bispetienderne, opretholdt; thi det er et udtrykkeligt Forbehold, som den Lovgivende Magt har taget, at Inddragelsen kun skulde være midlertidig. Altsaa tror jeg, at det ærede Medlem, naar han overveier dette ret, vil se, at Forslaget i og for sig er berettiget.

Andræ: Jeg beklager ikke at kunne fyldestgjøre denne Forventning. Det forekommer mig tværtimod, at efter den Oplysning, den ærede Minister fremkom med, staar Sagen ganske saaledes, som jeg havde formodet. Jeg skal forudsætte, at af de forskjellige Arter Lovfortolkning har det været mig en af de mest overraskende at høre, at den ærede Minister antager, at, naar der staar i Slutningen af Finantsloven, at Forbehold, som tidligere ere tagne, ogsaa nu skulle gjælde, at dette saa skulde gjælde det Ord „midlertidig“, som i sin Tid har staaet ved Posten Bispetiender, og i en Række af Aar har været udtaget. Det, som fra min Side er fremhævet, er blot, at en utvilsom Indtægt for Statskassen, som nu har fundet Sted i en Række af Aar, bliver borttagen fra Statskassen og indbragen i den kirkelige Fond, Noget, hvori jeg er ganske enig, men deraf forekommer det mig ogsaa at maatte følge, at ligeledes tilsvarende Udgifter for Statskassen, hvad enten de ere umiddelbart fremkaldte ved disse Statsindtægter eller ikke — derpaa kommer det mig slet ikke an —, maatte falde bort. Det Modsatte synes mig er en besynderlig smaalig Opgjørelse mellem den kirkelige Fond og Statskassen, som, hvis man vilde drive Sagen paa Spidsen, maatte føre til, at den kirkelige Fond hvert Aar skulde udrede den Indtægt, som Statskassen har haft ved at tage Differencen mellem Udgifterne og selve de indtagne Bispetiender.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Jeg maa dertil kun bemærke, at Lovforlaget jo gaar ud paa, at Bispetienderne, de midlertidig indtagne Bispetiender — thi jeg hævder denne Betragtning, som utvilsom er rigtig —, skulle indgaa i Fonden, mod at Fonden overtager Udgiften til Bispernes Lønning.